

מסורת הש"ס

(א) [לעיל 3: ק; 3] טהרות
 פ"א מ"ג, א' ז"ל יאכלו,
 הטמאה; (ד) ז"ל יאכלו,
 (ה) [לא תמלא בנפשו אלא
 בשר טהרות פלג ר' יהודה
 עליה דר"מ וכן הטעם
 מהרש"א ואולי יתכן להיות
 וכן נמי בנפשו קה' דהא
 דקמיה וכו' וכן איתא בגמ' ד
 ה"רש' במשנה דר"ש טהרות
 ע"ש; (ו) ונמי בפי ה"רש"א
 ר"ש טהרות שכתב דלא
 היה גרם דברי ר"מ אלא
 סתם משנה;]

תורה אור השלם

1. רק חזק בלתי אבל
 הדם כי הדם הוא הנפש
 ולא תאכל הנפש עם
 הבשר; דבריו כי כג
 2. כי ידבק מן הנפש
 אשר יבשר ו' אליה
 לשום שמו שם ו' ו' ו'
 מבקרך ומצאנך אשר
 נתן ו' ק' כאשר צויתך
 ואכלת בשערך בכל
 ארץ נפשך;
 דברים כי כא

מוסף רש"י

שכן איסורו נהוג בכן
 נח. שכן איסור טמא הוא
 ויש בו נח לחול על חמרים
 ומחומו טמא שטח צנני
 נח (לעיל 3: ק).

רבינו גרשום

ליתי איסור אבר ריחול
 על איסור טומאה כו'.
 כלומר שכן איסורו נהוג
 בבני נח: של אבר מן
 החי. כלומר דודי היא את
 מבעד פיות ששנצבו בני
 נח דכתיב ויצא אליהם בני
 האדם אכל תאכל זה אבר
 מן החי. כלומר מה שראוי
 לאכילה לאחר מיתה אבל
 מחיים אין ראוי לאכילה:
 תניא נמי הכי אבר מן
 החי וכו'. ולד' יהודה לא
 איצטריך קרא אלא לר'
 אלעזר: אבר מן החי כו':
 מ"ט דכתיב וזבחתי
 מבקרך ומצאנך. כלומר
 באותה פרשה דכתיב כל
 תאכל הנפש עם הבשר
 והוא אבר מן החי דבר
 הלמד מענינו. כמה הכתוב
 מדבר בבקרך ובצאנך
 והוא בבהמה טהורה:
 אבל בכן נח מוזהר
 על הטמאין כטהורין.
 כלומר שבהמה טמאה
 (היתה) נחית מותרת להן.
 כטהורה: איכא דאמרי
 טהורין ורבנן. כלומר היה
 ועוף טהורין: אמר רב
 שיביי אף אן נמי תניא.
 כלומר בכן נח מוזהר על
 הטמאין כטהורין: האוכל
 אבר מן החי הימנה.
 כלומר מצד טמאה: ואין
 שחיטתה מטהרתה שלא
 תהא מטמא אבל א"פ
 ששחטה מטמא: אלא

גיד הגשה פרק שביעי חולין

לא תאכל הנפש עם הבשר. לא תאכל ממנו בעוד שהנפש עמו
 וזו היא אזהרה לאבר מן החי: עמאין אסא מלווה על דמין.
 זכריותו צפרק דס שחיטה (דף כה). לא ילאו מכלל אזהרתו אלא
 שרצים ודגים וחגבים ומהלכי שמים: לא תאכל הנפש עם הבשר.

י' לא תאכל הנפש עם הבשר ר' יהודה ור'
 אלעזר סברי כל שאתה מצווה על דמו
 אתה מצווה על אבריו והני טמאין נמי
 הואיל ואתה מצווה על דמן אתה מצווה
 על אבריו ורבנן סברי לא תאכל הנפש עם
 הבשר אלא בשר לחודיה כל שבשרו מותר
 אתה מצווה על אבריו וכל שאין בשרו
 מותר אי אתה מצווה על אבריו ור' יהודה
 למה ליה קרא ליתי איסור אבר ליחול על
 איסור טומאה ⁶ שכן איסורו נהוג בבני נח
 אין הכי נמי וכו' איצטריך קרא לרבי אלעזר
 תניא נמי הכי אבר מן החי נהוג בבהמה
 חיה ועוף בין טמאה בין טהורה שנאמר
 י' רק חזק בלתי אכול הדם כל שאתה
 מצווה על דמו אתה מצווה על אבריו וכל
 שאי אתה מצווה על דמו אי אתה מצווה
 על אבריו דברי רבי אלעזר וחכמים אומרים
 אינו נהוג אלא בטהורין שנאמר לא תאכל
 הנפש עם הבשר אלא בשר לחודיה כל
 שבשרו מותר אתה מצווה על אבריו וכל
 שאין בשרו מותר אין אתה מצווה על
 אבריו ר' מאיר אומר אינו נהוג אלא בבהמה
 טהורה בלבד (סימן שמואל שילא שימי)
 אמר רבה בר שמואל אמר רב חסדא
 ואיתימא רב יוסף ואמרי לה אמר רבה בר
 שילא אמר רב חסדא ואיתימא רב יוסף
 ואמרי לה רבה בר שימי אמר ר' חסדא
 ואיתימא רב יוסף מאי טעמא דר"מ אמר
 קרא ² וזבחתי מבקרך ומצאנך אמר רב גידל
 אמר רב מחלוקת בישראל א"ב בכן נח
 דברי הכל מוזהר על הטמאין כטהורין תניא
 נמי הכי אבר מן החי בן נח מוזהר עליו
 על הטמאים כטהורים וישראל אינו מוזהר
 אלא על הטהורין בלבד איכא דאמרי טהורה
 ור"מ איכא דאמרי טהורים ורבנן אמר רב
 שיזבי אף אן נמי תניא ³ אבל אבר מן
 החי ממנה אינו סופג ארבעים ואין שחיטה
 מטהרתה במאי אילימא בישראל פשיטא
 דאין שחיטה מטהרתה אלא לאו בבני נח
 מכלל דאסור רבי מני בר פטיש רמי רישא
 אסיפא ומשני רישא בישראל וסיפא בכן
 אכילה כתיבה ביה מחיב רב עמרם אבל

קב.

ורבי יהודה למה ליה קרא ליתי איסור אבר מן החי וליחול
 איסור טומאה שכן איסורו נהוג בבני נח. פי' כדשמעין
 ליה לעיל (דף ק): גבי גיד דמההוא טעמא חייל לאיסור טומאה ור"מ
 ודילמא מהכא יליף וי"ל דלא מני למילף מהכא דאיסור מוסף הוא
 דליתוסף ציה איסור אבר מן החי

לצני נח אצל גיד לא נאסר אלא
 לצני יעקב ולא הוא אלא איסור
 חמור: כ' איצטריך דר' אלעזר.
 ור"מ אי קסבר בהמה צריכה לאברים
 עומדת אס כן איסור צת אחת היא
 ואפי' למאן דלית ליה בחמור על קל
 מורה וי"ל דאיסור טומאה קדים
 בעוד שלא נקשרו ז' אברים בגידים:
 ורבי מאיר אומר אינו נהוג אלא
 בבהמה טהורה בלבד. הקסם
 רצינו אפרים דמן צריש טמא
 טהרות י"ג דברים נאמרו צנצלת
 עוף טהור כו' והאכל אבר מן החי
 ממנה סופג את הארבעים ומליקתה
 ושחיטתה מטהרת טרפתה טעומתה
 דברי ר' מאיר וי"ל דדברי ר' מאיר
 לא קאי אכולה מילמא אלא לענין
 שחיטה ומליקה נקט ליה דפליג עליה
 ר' יהודה ⁴ צנצלים צ"ס טבול יוס
 (דף קה): דהא דקמני נמי התם
 דמטמא טומאת אכולין צנצילה לא
 אמי כרבי מאיר ולא אמרינן מדסיפא
 ר' מאיר רישא נמי ר"מ ומיהו לפי
 מה שר"מ הש"ס ללקק שס מדסיפא
 רבי מאיר רישא נמי ר' מאיר קשה
 דלדבריה דמצינעמא דאבר מן החי
 לאו ר' מאיר רישא נמי לאו ר' מאיר
 וי"ל דהוא מני למימר וליטעמין וק"ק
 לשון הגמרא התם דקאמר מאן
 שמעת ליה דלית ליה דמליקתה
 ושחיטתה מטהרת טרפתה טעומתה
 ר"מ מאירי תיך ללקק צנצין זה
 הא קמני צה דהדיא דברי ר"מ ⁵:
אלא צאו בבני נח. דאין שחיטה
 מתירתו צאכילה כל זמן
 שמפרכסת צני צנצת עוף טהור
 דקמני רישא ושחיטתה מטהרת
 טרפתה טעומתה ולא קמני דאין
 שחיטה מטהרתה צדקמני סיפא גבי
 טהורה דוקא הוא דלמנ שחיטה
 מכשרה ליה לצני נח מגו דמכשרה
 לישראל דליכא מידי לישראל שרי
 ולעוד כוכבים אסור ומיהו דתקשה
 מהן משנה לרצ אחא צר יעקב דלמנ
 לעיל צ"פ ⁶ (דף לג). דאין מזמנין עובד
 כוכבים על צני מעשי ומיהו צללו
 הכי אמר לעיל דמניא דלא כוותיה
 וקושיה המשנה אינה פשוטה כל כך:
 אכל

אבר מן החי ממנה אינו סופג את הארבעים ואין שחיטה מטהרתה ואי סלקא
 דעתך בעינן כוית תיפוק ליה דקאכל כוית ⁷ כדאמר רב נחמן יבמשהו בשר
 גידין ועצמות הכא נמי במשהו בשר גידין ועצמות תא שמע דאמר רב

אבר
 ליה נמי סופג צנן נח ומיהו לא הוה ידע טעמא והדר פשטה דאפי' למ"ד אין נהוג צטמאין צישראל הוא דקאמר דקרינא ציה כל שאין צשרו
 מותר אי אתה מצווה על אבריו אצל צנן נח מודה: אבר מן החי צריך כוית. קראי כתיבי חד לאבר מן החי וחד לצשר
 מן החי לא תימא דלדברי אבר א"ע"ג דאין צו שיעור צעין דאין אכילה צפחות מחיית: אכל אבר מן החי ממנה.
 מעוף טמא: אינו סופג. דאינו נהוג צטמאין ועל כרחך צדאיכא שיעור דאיסור אבר מן החי צטהורה עסקינן דאי ליכא שיעור פשיטא
 דאינו סופג ואי ק"ד איסור אבר מן החי צכית וה"נ דלכל כוית אמאי אינו סופג והא איכא כוית ואיכא לאו דלא ⁸ (יאכל כי) שקן הם
 (ויקרא י: 6). כדאמר רב נחמן. לקמן [ע"כ]: צמשהו צשר וגידין ועצמות. משלימין לכוית דמשום טומאה לא מחייב דאין צגידין ועצמות טעם טמא
 ומשום אבר מחייב דלהכי פלגיניהו קרא לאבר מן החי וכשר מן החי דמחייב לאבר אף על גב דאין שיעור צשר ואכשר א"ע"פ שאינו אבר:

צמחיה

עין משפט
 נר מצוה

א [מ"י] פ"ט מהלכות
 מילכים הל' ג'
 ק ב ג מ"י פ"ה מהל'
 מהלכות נספחות הל' ג'
 סגול לאוין קלג קלג נסור
 י"ד ק"י סב ע"ש צ"ח:

שיטה מקובצת

א] אמר ר' יהודה אמר רב
 אבר מן החי צריך כוית:
 ב] תיפוק ליה דקאכל כוית
 טמא כדאמר: ג] אבר מן
 החי צריך כוית דא"ע"ג
 דתרי קראי כתיבי חד
 לאבר מן החי וחד לבשר
 מן החי לקמן לא תימא:
 ד] שלא נקשרו אבריו
 בגידים: ט] דפליג עליה
 ר' יהודה וכן נמי אמרי
 בובחיים בסוף:

רבינו גרשום (המשך)

הוא בכן נח. כלומר לא
 לאו סופג את הארבעים
 אבל היה נהרג שאוהדת
 היא מיתתו שלא היה
 לבני נח שום דין בעולם
 אלא מיתה דכתיב שופך
 דם האדם באדם דמו
 ישפך: ר' מני בר פטיש
 רמי רישא אסיפא ומשני
 כו'. כלומר דקמני רישא
 דהאכול מנבלת עוף טהור
 ואבר מן החי הימנה
 סופג את הארבעים וסיפא
 דקמני האוכל אבר מן
 החי הימנה אינו סופג
 את הארבעים ויכני רמי
 רישא אסיפא רישא קמני
 דאפי' מנבלת עוף טהור
 סופג את הארבעים א'
 וסיפא קמני דאפי' מנבלת
 עוף טמא אינו סופג את
 הארבעים אלא (לא) רישא
 דקמני דהאכול מנבלת
 עוף טהור או אבר מן
 החי הימנה היה סופג את
 הארבעים בישראל. וסיפא
 דקמני האוכל אבר מן
 החי מעוף טמא אינו סופג
 את הארבעים בכן נח
 דאין סופג את הארבעים
 אבל היה נהרג: מותיב
 בר עמרם האוכל אבר מן
 החי ממנה כו'. כלומר
 א"ע"ג דבכין נח מוקמינן
 לה ישראל נמי אם אכל
 אבר מעוף טמא אינו
 סופג את הארבעים דאמרי'
 לעיל כל שבשרו מותר
 אתה מצווה על איבריו כל
 שאין בשרו מותר אי אתה
 מצווה על איבריו והא
 אין בשרו מותר: הכא נמי
 משהו בשר גידים ועצמות.
 כלומר מה דאמרי' האוכל
 דאין סופג את הארבעים
 אבר מן החי אינו סופג את
 הארבעים דלא אכל כוית
 בשר אבל אכל כוית (בשר)
 מכלול בין בשר וגידים
 ועצמות ולא הוה אלא
 משהו בשר ולפיכך אינו
 סופג את הארבעים משום
 טומאה דלא הוה כוית
 בשר: תא שפע דאמר רבא

א) דברי רבינו בסוף צ"ע
 דמאי דמיא דהא צני עוף
 טהור צוולה טהר אבר מן
 החי גם לישראל וע"כ צריך
 לפרש פכרש"י ומזה ליישב.